

FİLO YÖNETİCİLERİNİN SIKINTILARININ ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ İLE İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE PROBLEMS OF FLEET MANAGERS WITH FOCUS GROUP INTERVIEW

Rasim UZUNOĞLU

Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Doktora Programı Öğrencisi, rasimuzunoglu@hotmail.com
,İstanbul/TÜRKİYE

ORCID: 0000-0003-0375-8725

ÖZET

Filo yönetimi lojistik faaliyetlerin önemli bileşenidir. Lojistik şirketlerinde bulunan araç ve ekipmanın sistem içerisinde yürütülmesini sağlar. Filo yönetimi uzman personel tarafından yapıldıkça etkin hizmet vermektedir. İşletmeler, rekabetçi piyasa şartlarında düşük maliyetli filo yönetimini tercih ederler. Ayrıca işletmeler, sermayesini etkin kullanmasının yanı sıra tasarruf etmekte ve muhasebe kayıtlarında kolaylık yaşamaktadırlar. Araştırma kapsamında yurt içi karayolu taşımacılığının sevk ve idaresini sağlayan filo yöneticileriyle odak grup görüşmesi yapılarak sıkıntıları üzerinde durulmuştur. Filo yönetiminin işletmelere sağladığı faydalar, filo yönetiminin sıkıntıları ve bu sıkıntılara çözüm önerileri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Filo Yönetimi, Filo Yöneticisi, Odak Grup Görüşmesi.

ABSTRACT

Fleet management is an important component of logistics activities. It provides the execution of vehicles and equipment in logistics system. Fleet management provides efficient service when it is done by expert personnel. Enterprises prefer low-cost fleet management in competitive market conditions. In addition to the efficient use of their capital, enterprises also save money and have the convenience of accounting records. In the scope of the research, focus group interviews were conducted with fleet managers who provided the transportation and management of domestic road transport. The benefits of fleet management to the enterprises, the problems of fleet management and solutions to these problems have been examined.

Key Words: Fleet Management, Fleet Manager, Focus Group Interview.

1. GİRİŞ

Lojistik faaliyetlerinin önemli bileşenlerinden olan filo yönetimi, lojistik şirketlerinde bulunan araç ve ekipmanın sistem içerisinde yürütülmesini, araçların ne şekilde hangi ekipmanla, hangi sürücü ile kullanılacağına belirlenmesini sağlayan faaliyetler zincirinin yönetilmesidir. Karayollarında bulunan araç filoları yurt içi ve uluslararası karayolu taşımacılığı olarak hizmet vermektedir.

İşletmeler, rekabetçi piyasa şartlarında düşük maliyetli hizmet almak ve teknolojiye de geri kalmak istemezler. “Rekabetin artması, düşük maliyetlerin ve yeni teknolojilerin önem kazanmasıyla birlikte filoların sadece bir araç havuzu olduğu düşüncesi ortadan kalmış ve filo yönetimi stratejik bir önem kazanmıştır” (Yılmaz, 2009:40).

Günümüzde işletmelerin birçok mal ve hizmeti, gerek yurt içi gerekse yurt dışı alıcılarına en kısa zamanda ulaştırması gerekmektedir. Bu hizmetin yapılması için de en uygun yöntemi kullanması ve bu süreci yönetmesi büyük bir öneme sahiptir. “Filo yönetimi kavramı artık günümüzde birçok sektörden firma tarafından benimsenen ve uygulama alanı olarak görülen bir kavramdır. Şirketlerin rekabetçi piyasa şartları altında maliyetlerini olabildiğince azaltma düşüncesinde olduğu çevrede maliyet azaltmanın en kolay yöntemlerinden biri olarak bu uygulamalar görülmektedir” (Demirbağ, 2012:75).

Filo yönetimi konusunda uzman yöneticiler tarafından belirli kurallar çerçevesinde yapıldığı sürece etkin hizmeti vermeye devam etmektedir. Bu olumlu ve etkin süreci iyi değerlendiren işletme

sahipleri de filo yönetiminin değerini bilmekte, lojistik faaliyetlerinin önemli bileşeni olarak görmektedir.

Araştırmamız kapsamında yurt içi karayolu taşımacılığını ve de bu filonun sevk ve idaresini sağlayan filo yöneticileriyle odak grup görüşmesi yapılmıştır. Böylesine önemli faaliyetler zincirinin yönetici kesiminin odak grup görüşmesi ile sıkıntılarını yansıtması, gelecek vaat eden işletmeler ve de bu işi meslek edinmek isteyenler için ciddi boyutta önem arz etmektedir.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Literatür taraması sonucunda filo yönetimi konusunda birçok çalışmanın yapıldığı, bu çalışmaların çoğunluğunu filo araçlarının istatistikî bilgileri ile ulusal ve uluslararası alanlarda rekabet gücü bakımından incelenmesi konularının oluşturduğu görülmüştür. Filo yöneticilerinden ziyade filo yönetiminin başarısı üzerine çalışmaların yapıldığı dikkat çekmektedir. Bu konuda yapılan en güncel çalışmada ise, yurt içi karayolu filo yöneticiliği yapan 10 filo yöneticisiyle yüz yüze görüşme yapılarak, filo yöneticiliğinin sıkıntıları ve çözüm önerileri incelenmiştir (Bak vd., 2018:215). Araştırmamız, bu çalışmadan esinlenerek yapılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden odak grup görüşmesinin kullanılarak filo yönetimi üzerine bir çalışma yapılmadığı görülmüştür. Literatürdeki bu eksikliği gidermek adına bu araştırma yapılmıştır.

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden odak grup görüşmesi kullanılmıştır. “Bir araştırmacı, odak grup oluşturarak bu grup bireylerine toplayacağı bilgi ile ilgili soruları teker teker sorar ve grup üyelerini tartışarak istediği bilgileri bu tartışmalardan elde edebilir. Bilgi toplama sürecinde araştırmacı kendi görüşünü belirtmeden tartışmayı sadece yönlendirir, ek sorular sorarak cevaplar arasındaki tutarsızlıkları gidermeye, müphem cevapları açıklığa kavuşturmaya çalışır” (İslamoğlu, 2011:196).

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Filo yöneticilerinin filo yönetimi faaliyetlerini yönetirken birçok sıkıntıyla karşılaştığı aşikârdır. Literatürde filo yöneticilerinin sıkıntıları üzerine odak grup görüşmesi yapıldığı bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmayla; literatüre, filo yöneticilerinin sıkıntıları üzerine, odak grup görüşmesiyle gerçekleştirilen bir çalışma kazandırmak amaçlanmıştır.

3.2. Araştırmanın Evreni, Örnekleme ve Sınırlılıkları

Araştırmanın evrenini Türkiye’deki filo yöneticileri, örneklemini ise İstanbul’da bulunan 10 filo yöneticisi oluşturmaktadır. En fazla 200 araçlık filoya sahip olan, merkezi İstanbul’da bulunan, yurt içi karayolu filo yöneticiliği yapan 10 filo yöneticisiyle odak grup görüşmesi yapılmıştır. Araştırma sadece örnekleme oluşturan filo yöneticilerinin verdiği bilgilerle sınırlıdır.

4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Araştırma kapsamında basit tesadüfî örnekleme yoluyla seçilen 10 filo yöneticisine 20 Ocak 2019 tarihinde önceden kararlaştırılan bir mekânda odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, önceden belirlenen mekânda karşılanmıştır. Karşılama sonrası kendilerine görüşmenin nasıl yapılacağı ve araştırmanın amacı belirtilmiştir. Görüşme 120 dakika sürmüştür. Konuyla ilgili genel bilgilendirmeden sonra, soru-cevap kısmına geçilmiştir. Raportör Özdem BAK yardımıyla not tutulmuştur. Toplam 3 soru sorulacağı, herkesin soruları cevaplamasını müteakip diğer soruya geçilebileceği, kimlik bilgilerinin sadece araştırma kapsamında kullanılacağı ve gizli tutulacağı, görüşmenin de yaklaşık 120 dakika süreceği açıklanmıştır.

Betimsel analiz yöntemiyle görüşmeden elde edilen veriler incelenmiştir. Çalışmanın kavramsal çerçevesinin tanımlanması araştırmanın dış güvenilirliğini, verilerin betimsel olarak sunulması da iç güvenilirliğini sağlamıştır.

Araştırma kapsamında 3 soru sorulmuştur.

Soru 1: Filo yönetiminin şirketleri sağladığı faydalar nelerdir?

Soru 2: Filo yöneticiliği yaparken en çok hangi konularda sıkıntı çekmektesiniz?

Soru 3: Bu mesleğin sıkıntılarının önüne nasıl geçilebilir?

4.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Araştırma kapsamında, odak grup görüşmesi yapılan katılımcıların demografik özelliklerinden yaş, cinsiyet, eğitim seviyesi ve iş tecrübesi bilgilerine yer verilmiştir.

4.1.1. Katılımcıların Yaş Durumları

Araştırma kapsamında incelenen katılımcıların yaş durumları Tablo 1’de gösterilmiştir. Katılımcıların % 40.0’lık (4) oranda büyük çoğunluğunun 35 yaş üzeri olduğu dikkati çekmektedir.

Tablo 1: Yaş Durumu

Yaş Aralığı	frekans	%
20-25	1	10.0
25-30	3	30.0
30-35	2	20.0
35 yaş üzeri	4	40.0
Toplam	10	100

4.1.2. Katılımcıların Cinsiyet Dağılım Durumları

Tablo 2’de araştırmaya katılanların cinsiyet dağılımı verilmiştir. % 80.0’lık (8) oranda çoğunluğun erkek katılımcı olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	frekans	%
Kadın	2	20.0
Erkek	8	80.0
Toplam	10	100.0

4.1.3. Eğitim Durumları

Tablo 3’te katılımcıların eğitim durumlarına bakıldığında; lise seviyesinden yüksek lisans seviyesine kadar her eğitim seviyesinde katılımcı olduğu görülmektedir. % 60.0’lık (6) büyük oranda üniversite mezunu olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 3: Eğitim Durumları

Mezuniyet	frekans	%
Lise	3	30.0
Üniversite	6	60.0
Yüksek Lisans	1	10.0
Toplam	10	100.0

4.1.4. İş Tecrübesi Bilgileri Dağılımı

Araştırma kapsamında incelenen katılımcıların iş tecrübesi bilgileri dağılımı Tablo 4’de gösterilmiştir. Katılımcıların % 50’lik (5) kısmının 10 yıldan fazla iş tecrübesine sahip olduğu gözle çarpılmaktadır.

Tablo 4: İş Tecrübesi Bilgileri Dağılımı

İş Tecrübesi	frekans	%
1-5 yıl arası	2	20.0
5-10 yıl arası	3	30.0
10 yıldan fazla	5	50.0
Toplam	10	100.0

4.2. Filo Yöneticilerinin Odak Grup Görüşmesi Sonucu Verdiği Yanıtların Değerlendirilmesi

Katılımcılara odak grup görüşmesi ile 3 soru sorulmuştur. Bu sorularla filo yöneticiliğinin şirketlere sağladığı faydalar, filo yöneticiliğinde yaşanan sıkıntılar ve bu sıkıntıların çözüme kavuşturulma yolları üzerinde durulmuştur.

4.2.1. Filo Yönetiminin Şirketlere Sağladığı Faydalar

Katılımcılar filo yönetiminin şirkete sağladığı faydaları açıklarken, aynı özellikleri belirtmişlerdir. Verilen cevaplara öncelik sıralaması yapması istenmiş ve ortaya Tablo 5'teki gibi bir sıralama çıkmıştır. Şirketlerin, filo yöneticilerine güvenip bu faaliyetleri filo yöneticilerine bırakması durumunda; tasarruf sağladıkları, sermayesini etkin kullandığı, araba konusunu uzman kişilere bırakarak sadece kendi işlerine odaklandıkları, ikinci el araba kaygısı duymadıkları ve muhasebe kayıtlarında rahatlatma yaşadıkları dile getirilmiştir. Katılımcılardan biri bu hususu; "Filo yöneticiliğinde 10 seneyi geride bıraktım. Şirketler bizim sayemizde tasarruf sağladıklarını ilk başlarda anlayamıyorlar. Sene sonuna gelindiğinde; sermayelerini etkin kullandıklarını, araba konusunda hiç tasalanmadıklarını, sadece kendi işlerine yoğunlaştıklarını, muhasebe kayıtlarıyla boğuşmadıklarını, ikinci el araba kaygısı taşımadıklarını görüyorlar. Filo yöneticilerine bu işi bıraktıklarına seviniyorlar" şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 5: Filo Yönetiminin Şirketlere Sağladığı Faydalar

Öncelik Sıralaması	Sağladığı Faydalar
1.	Kiralama sayesinde işletme tasarruf eder.
2.	Sermaye etkin kullanıldığından şirketten büyük miktarda para çıkışı yaşanmaz.
3.	Şirketler sadece kendi işiyle ilgilenir. Araba konusu dert olmaktan çıkar.
4.	İkinci el araba kaygısı yaşanmaz.
5.	Muhasebe kayıtları kolaylaşır.

4.2.2. Filo Yöneticiliğindeki Sıkıntılar

En fazla 200 araçlık filoya sahip olan filo yöneticileri mesleklerinin sıkıntılarını dile getirdiklerinde Tablo 6'daki gibi cevaplar ortaya çıkmıştır. Sıkıntılar konusunda farklı cevaplar verilmiştir. Kaç kişinin aynı cevabı verdiği ve önem sırası gösterilmiştir. Filo yöneticiliğinde yaşanan en büyük sıkıntının filo araçlarını kullananların sabit olmadığı konusudur. Ayrıca filo çalışanlarının nezaket kurallarına uymadığı, araç sürücülerinin araca gereken önemi vermediği, sürücü seçiminde zorlukların yaşandığı, trafik cezası yedikten sonra işi bırakmak isteyen sürücülerin olduğu, kaza/hasar durumlarının çokça yaşandığı ve ikame araç durumlarında sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılardan biri bu hususu; "Filo araçlarının sabit bir kullanıcısı yoktur. Çok fazla kullanıcısı vardır. Geçmişinde ne gibi bakımlar yaptığını değişen sürücü bazen bilemiyor, aracı tanımıyor. Ayrıca kibar olamıyorlar, kaba davranmakta ve etrafı rahatsız ettikleri de olmaktadır. Aracı kendi aracı gibi görmüyorlar, nasılsa sigortası var bu yola da girerim deyip aracın özelliklerine uygun olmayan arazi koşullarında kullanıyorlar. Sürücü aniden hastalandığında yerine sürücü bulurken bazen zorlanabiliyoruz. Aracı tanımayan sürücü de çoğu zaman hasarlı kaza yapıyor. Bazen trafik ihlali yaptıklarında cezayı kendilerine ödetiyoruz. Bu durumda da hem kaza yapan aracın yerine araç bulmak, hem de cezayı ödedikten sonra işten çıkmayı isteyen sürücü yerine yeni personel bulmak zorlaşıyor" şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 6: Filo Yöneticiliğindeki Sıkıntılar

Öncelik Sıralaması	Başarılı Olma Yolu
1.	Filo araçlarının sabit kullanıcısının olmaması (10 kişi)
2.	Filo çalışanlarının nezaket kurallarına uymaması (9 kişi)
3.	Araç kullanıcılarının araca gereken önemi göstermemesi (8 kişi)
4.	Sürücü seçiminde zorluklar (7)
5.	Kural ihlali yapan sürücülerin işi bırakma isteklerinin olması (6)
6.	Kaza oranlarının fazla olması (5)
7.	İkame araç sıkıntısının yaşanması (4)

4.2.3. Filo Yöneticiliğindeki Sıkıntılara Çözüm Önerileri

Filo yöneticiliğindeki sıkıntılara çözüm önerileri konusunda farklı cevaplar verilmiştir. Tablo 7’de kaç kişinin aynı cevabı verdiği çözüm önerisinin yanında gösterilmiştir. En fazla verilen cevaba göre sıralaması yapılarak öncelik sırası oluşturulmuştur. Filo yöneticiliğinin sıkıntılarını en aza indirmek adına verilen çözüm önerileri incelendiğinde; filo araç sürücülerinin sabit olması gerekliliğine vurgu yapılmıştır. Filo çalışanlarına nezaket kurallarının tekrar hatırlatılması, sürücülere araçlarına gereken önemi vermeleri için eğitim verilmesi, sürücülerin yılda en az bir kere ödüllendirilmeleri, sürücülerin bazı trafik cezalarının şirket tarafından ödenerek ikaz edilmesi gerektiği ve aynı zamanda trafik kurallarına riayet etmelerinin hayati öneme sahip olduğu, ikame araç sayısının artırılması gerektiği çözüm önerileri arasında gösterilmiştir. Katılımcılardan biri bu hususu; “ Biz filo yöneticileri olarak filoda çalışan araç sürücülerinin sıkıntılarıyla karşı karşıyayız. Dolayısıyla sıkıntıların çözüm önerileri de araç sürücülerine odaklıdır. Yani sürücülerin yaptığı ve yapamadığı her şey bizi dolaylı olarak etkilemektedir. Bu sıkıntıları en aza indirdiğimizde biz de filo da rahat nefes almaktadır. Sıkıntıları çözmek adına; filoda her araca sabit sürücü/şoför/kullanıcı verilmeli, nezaket kuralları alınmayacakları üslupla anlatılmalı, araç eğitimleri aksatılmadan verilmeli, gerekirse yılda en az bir kere bu yoğun işlerinden dolayı ikramiye ödenmeli, bazı cezaların şirket tarafından ödenmesi sağlanmalı, trafik kurallarına uymalarının gerek iş gerekse aile hayatında önemli olduğu hatırlatılmalı ve ikame araç sayısı artırılmalı” şeklinde belirtmiştir.

Tablo 7: Filo Yöneticiliğindeki Sıkıntılara Çözüm Önerileri

Öncelik Sıralaması	Çözüm Önerileri
1.	Filo araçlarının sabit kullanıcısının olması (10 kişi)
2.	Filo çalışanlarının nezaket kurallarına uymasının uygun bir üslupla anlatılması (9 kişi)
3.	Araç kullanıcılarının araca gereken önemi göstermesi için eğitim verilmesi (8 kişi)
4.	Sürücülere yılda en az bir kere ödül mahiyetinde ilave ücret ödenmesi (7)
5.	Kural ihlali yapan sürücülerin işi bırakma isteklerinin önüne geçebilmek adına bazı trafik cezalarının müsamaha gösterilerek şirket tarafından ödenmesi (6)
6.	Araç sürücülerinin trafik kurallarına uymaları konusunda ikaz edilmeleri (5)
7.	İkame araç sayısının artırılması (4)

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Lojistik faaliyetlerinin önemli bileşenlerinden olan filo yönetimi, lojistik şirketlerinde bulunan araç ve ekipmanın sistem içerisinde yürütülmesini, araçların ne şekilde hangi ekipmanla, hangi sürücü ile kullanılacağına belirlenmesini sağlayan faaliyetler zincirinin yönetilmesidir. Karayollarında bulunan araç filoları yurt içi ve uluslararası karayolu taşımacılığı olarak hizmet vermektedir. İşletmeler rekabetçi piyasa şartlarında düşük maliyetli hizmet almak amacıyla filo yönetimi uygulamalarına başvururlar.

Filo yönetimi uzman personel tarafından yapılmakta ve etkin hizmet vermektedir. Araştırmamız kapsamında yurt içi karayolu taşımacılığını ve de bu filonun sevk ve idaresini sağlayan filo yöneticileriyle odak grup görüşmesi yapılmıştır. Böylesine önemli faaliyetler zincirinin yönetici kesiminin odak grup görüşmesi ile sıkıntılarını yansıtmaları, gelecek vaat eden işletmeler ve de bu işi meslek edinmek isteyenler için ciddi boyutta önem arz etmektedir.

Literatür taraması sonucunda filo yönetimi konusunda birçok çalışmanın yapıldığı, bu çalışmaların çoğunluğunu filo araçlarının istatistikî bilgileri ile ulusal ve uluslararası alanlarda rekabet gücü bakımından incelenmesi konularının oluşturduğu görülmüştür. Filo yöneticilerinden ziyade filo yönetiminin başarısı üzerine çalışmaların yapıldığı dikkat çekmektedir. Filo yöneticileriyle odak grup görüşmesinin yapıldığı bir çalışma olmadığından bu çalışmaya gereksinim duyulmuştur.

Araştırmanın evrenini Türkiye’deki filo yöneticileri, örneklemini ise İstanbul’da bulunan 10 filo yöneticisi oluşturmaktadır. En fazla 200 araçlık filoya sahip olan, merkezi İstanbul’da bulunan, yurt içi karayolu filo yöneticiliği yapan 10 filo yöneticisiyle odak grup görüşmesi yapılmıştır. Araştırma sadece örnekleme oluşturan filo yöneticilerinin verdiği bilgilerle sınırlıdır.

Araştırmaya katılan katılımcıların % 40.0'lık (4) oranda büyük çoğunluğunu 35 yaş üzeri filo yöneticisi oluşturmaktadır. Ayrıca katılımcıların eğitim durumlarına bakıldığında; lise seviyesinden yüksek lisans seviyesine kadar her eğitim seviyesinde katılımcı bulunduğu ve % 60.0'lık (6) büyük oranda üniversite mezunu, % 80.0'lık (8) oranda çoğunluğun erkek katılımcı olduğu ve % 50'lik (5) kısmının 10 yıldan fazla iş tecrübesine sahip olduğu göze çarpmaktadır.

Katılımcılara odak grup görüşmesi ile 3 soru sorulmuştur. Bu sorularla filo yöneticiliğinin şirketlere sağladığı faydalar, filo yöneticiliğinde yaşanan sıkıntılar ve bu sıkıntıların çözüme kavuşturulma yolları üzerinde durulmuştur.

Katılımcılar filo yönetiminin şirkete sağladığı faydaları açıklarken, aynı özellikleri belirtmişlerdir. Şirketlerin, filo yöneticilerine güvenip bu faaliyetleri filo yöneticilerine bırakması durumunda; tasarruf sağladıkları, sermayesini etkin kullandığı, araba konusunu uzman kişilere bırakarak sadece kendi işlerine odaklandıkları, ikinci el araba kaygısı duymadıkları ve muhasebe kayıtlarında rahatlama yaşadıkları dile getirilmiştir.

Filo yöneticiliğinde yaşanan en büyük sıkıntının filo araçlarını kullananların sabit olmadığı konusudur. Ayrıca filo çalışanlarının nezaket kurallarına uymadığı, araç sürücülerinin araca gereken önemi vermediği, sürücü seçiminde zorlukların yaşandığı, trafik cezası yedikten sonra işi bırakmak isteyen sürücülerin olduğu, kaza/hasar durumlarının çokça yaşandığı ve ikame araç durumlarında sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Filo yöneticiliğinin sıkıntılarını en aza indirmek adına verilen çözüm önerileri incelendiğinde; filo araç sürücülerinin sabit olması gerekliliğine vurgu yapılmıştır. Filo çalışanlarına nezaket kurallarının tekrar hatırlatılması, sürücülere araçlarına gereken önemi vermeleri için eğitim verilmesi, sürücülerin yılda en az bir kere ödüllendirilmeleri, sürücülerin bazı trafik cezalarının şirket tarafından ödenerek ikaz edilmesi gerektiği ve aynı zamanda trafik kurallarına riayet etmelerinin hayati öneme sahip olduğu, ikame araç sayısının artırılması gerektiği çözüm önerileri arasında gösterilmiştir.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında; Bak vd. (2018) tarafından yapılan çalışmaya benzer sonuçların ortaya çıktığı görülmüştür. Yurdun birçok yerinde filo yöneticiliği yapan personel ile daha kapsamlı araştırmalar yapılarak, daha özgün çalışmalar literatüre kazandırılmalıdır.

KAYNAKÇA

Bak, Gökhan&Uzunoğlu, Rasim&Bayraktar, Volkan (2018). Filo Yönetiminde Çalışan Yöneticilerin Filo Yönetimindeki Sıkıntılara İlişkin Görüş ve Önerilerinin İncelenmesi, *Journal Of Social, Humanities And Administrative Sciences*, C: 4, S: 12, 213-218.

Demirbağ, Furkan Osman (2012). Firmalarda Filo Yönetimi: Hasar ve Kaza Olaylarının İstatistiksel Analizi, *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

İslamoğlu, Ahmet Hamdi (2011). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri (SPSS Uygulamalı)*, 2. bs., İstanbul: Beta Yayıncılık.

Yılmaz, Didem (2009). Türkiye'de Lojistik Sektöründe Bilgi Sistemlerinin Rolüne İlişkin Bir Analiz, *Yüksek Lisans Tezi*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.